

Foto: Kristi Grišakov

KÜMTÜNDUS

GERT ZAVATSKI, *Kapitalist*

Elan Uues Maailmas, Kristiina tn 27-31. Oma majanumbrit vaadates võin oletada, et minu tänavas asub vähemasti paarkümmend korteriühistut-mittetulundusühistut. Praegu hoolitseb KÜ prügiveo diili eest, koristaja tasu eest, maksab laenu ja nuputab uniselt, mida plaanis torustik-juhtmestik-katusetalastik järgmisena välja vahetada.

KÜ on lihtsalt üks MTÜ vorm, mittetulundusühistu, millele kohaldatakse mittetulundusühingute seadust. Uue Maailma Selts on MTÜ, Pimedate Ööde Filmi Festival on MTÜ, ka spordisõpradel on raudselt mõni tuntud MTÜ. Üldistades võib öelda, et spordisõbrad armastavad sporti, UMS linna, naabreid ja PÖFF filme. Mida armastab KÜ? KÜ on Eesti Vabariigis kohustuslik rahvaühendus, mis põhineb printsiiibil, et meil on samas majas korteriomand. PÖFFi ja UMSi võib elujooksurajal (CVs) uhkusega esitada, KÜ-d mitte eriti. Miks?

Miks mõelda korteriühistust kui hädapärasest värdist, et naabritega koos oma maja tilkuvaid torusid lappida või õueruumi pärast kakelda. Otsustame ära, et KÜ Kristiina 27 on hoopis elanike huvide esindamiseks, elutingimuste parandamiseks, maja väärtuse hoidmiseks-tõstmiseks. Otsustame, et meie Kristiina 27 on ühes majas võimalikult hästi koos elamise ühistu.

ÜLEMAJA-KÜMTÜ

Ja mõtleme edasi. KÜ Kristiina 27 ostab ära tühjaks jäänud kortereid ja üürib neid ise välja või müüb edasi. Nii saame ise naabreid valida või ühistu ühiskulusid ohjata. Ühel hetkel tuleb võib-olla välja, et ühte Kristiina 27 korterisse ei olegi enam vaja uut rentnikku, vaid hoopis ühist kodukontorit-raamatukogu või pesukööki-saunavärki. Või siis juhtub nii, nagu vahel juhtub elus,

et ühel päeval saame meie, Kristiina 27 elanikud, muldvanaks ja siis on vaja, et massöör käiks ja terapeut ja võimlemine toimuks ja koristus ja pesupesemine. Ja enne seda saame lapsi, koridori peale mitu, ja üks baabuška võib neid vaadata mõnel õhtul, kui me väljas oleme. Ja õpetada vene keelt. Seda kõike saab korraldada mõni Lapselaps või Vanaema OÜ ja just selles samas vabas ruumis, mille kasutust me vastavalt vajadusele kohandada saame.

ÜLEHOОВI-KÜMTÜ

Järgmiseks teeb KÜ Kristiina 27 juttu naabermaja KÜ-ga ja üle hoovi asuva KÜ-ga ja kõrvalmaja KÜ-ga ja siis veel selle koleda rohelise traataiaga KÜ-ga, et mõtelda välja, mis lisaks juba käimasolevale võiks veel me ühises sisehoovis toimuda. Uue Maaailma MTÜ kasvatab seal juba maitsetaimi-juurikaid-lilli, Mutika majal on väike aedik laua ja pingiga, kus on väga mõnus suvel kohvi juua. Ja nii istumegi kõigi ülehoovi-KÜ-dega kokku ja hakkame omavahel klappima, taotlema, kaevama, kirjutama, sebima, et park omandaks veel rohkem funktsioone, mis ümberkaudsele majarahvale korda lähevad ja elu ägedamaks teevad. Mina tahan näiteks turnikut, et lõuga tõmmata.

Ja kui me oma ülehoovi-KÜMTÜ-ga oleme kokku leppinud, et me teeme nii, et kõigil, kes tahavad kaasa mõelda, on me pargis hea, ei pea varsti jälle keegi minema üksi, oma naha ja karvadega (kohtu)võitlusesse¹ mõne tumeda jõuga, et ära hoida 5-8korruselise jökk-arhitektuuri² rajamist meie magamistoa akende vastu.

Samas kui KÜ-de kamp ise otsustab tulevikus peenrast, kohvilast ja turnikust ja kõigest muust toredast, mis vahepeal koos rajatud, loobuda, kuna saab aru, et hoolimata sellest, et kõigil meil langeb korterite hind, saab ehitamisega näiteks leevendada Tallinna suurt eluruumidefitsiiti, siis võib selle 8 korrust 7-9 KÜ osalusel me parki rajada täpselt nii erilise ja kvaliteetsena, kui võimalik on.

ÜLETÄNAVA-KÜMTÜ

Igal ülehoovi KÜ-l on arvatavasti olemas ka ületänava KÜ. Kristiina tänav iseenesest on äärekiviribulaga munajas asfaldilatakas koos hädise muru ja autohuviliste hulgas tuntud Volga poega. Paneme ka ületänava KÜ-dega pead kokku ja peame muru, ribulate ja Volga poe tuleviku ja kuulsuse üle aru. Nii saab parkimiskorda-sõidukiirust-õigust timmida, kehtestada oma reegleid. Iga autotee ei pea nii lai olema, et olematu kõnnitee keskelt tänavavalgustuspostid kasvama peavad. Ega me kehvemad ei ole kui nemad seal Soo tänaval. Popist teedeehitusest saame veel edasi liikuda ja ületänava naabritega nõu pidada, mida nemad oma hoovis teha, kasvatada, arendada plaanivad. Kas iga maja ümber peab olema tingimata kõige soodsam roheline traataed? Meil on iga-aastane festival, igakuine Mutika köögiraadio, aga puudub igapäevane õueala. Kui nüüd 20 KÜ-d kokku saame, siis on meil ka kõvem hääl – ütleme 20 KÜMTÜ kirjalikul pöördumisel võib vabalt olla see jõud, millega õueala küsimus linna tasandil korda saada.

NAABRUSKONNA-MTÜ

Kõigele sellele ülehoovi-ületänava KÜ-ndusele pakub katust näiteks üks selts. See on siis naabruskonna MTÜ. Naabruskonna MTÜs käib KÜ rahvas pärast seda, kui ülehoovi-ületänava nõu on koos.

KÜ-d võib vabalt oma rahva eluruumi loomisel võimendina abiks olla, kui ainult väärdimainest lahti saaks.

PS Toompeal on ka üksnes MTÜd.

1. Tallinna Ringkonnakohtu 18. märtsi 2008. a otsus haldusasjas 3-06-1136 (Urmas-Georg Grišakov vs Keskkonnaministeerium ja Maa-amet).

2. Odavaima projekti ja ehitajaga maja, mis lõppeks meie kinnisvara hinda langetaks.